

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/64/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5716204540
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5716204540.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky: P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., U. XX/X, právne zastúpená JUDr. Tomášom Zbojom, advokátom so sídlom v P., O. X, a otca: S. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. Q. XXX, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu a o určenie výživného, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Martin z 15. júla 2016 č. k. 6P/103/2016-8, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd zastavil konanie pod sp. zn. 6P/103/2016 začaté na návrh matky zo dňa 25.04.2016, ktorým sa domáhala vydania rozhodnutia o zverení mal. O. P. L., nar. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti a o určenie povinnosti otca prispievať na výživu maloletej sumou 120 Eur mesačne.

2. Lustráciou vykonanou dňa 09.05.2016 bolo zistené, že pod sp. zn. 19P/257/2015 je na Okresnom súde Martin vedené konanie medzi rovnakými účastníkmi konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej a o určenie výživného (t.j. o rovnakom predmete konania). Nakoľko konanie pod sp. zn. 19P/257/2015 zatiaľ nebolo právoplatne skončené, súd v zmysle § 159 O.s.p. neskôr začaté konanie, t.j. konanie pod sp. zn. 6P/103/2016, pre neodstrániteľnú procesnú vadu skôr začatého konania (litispendenciu) zastavil.

3. Proti uzneseniu okresného súdu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka maloletej. Nesúhlasila s posúdením vzájomnosti vedených konaní súdom prvej inštancie a s následným rozhodnutím o aplikácii litispendencie na vzniknutý stav vedených konaní. Aj keď sa v danom prípade jedná o konania vedené medzi rovnakými účastníkmi konania, predmet konaní je rozdielny vo výške určenia výživného, ktorého sa domáhala voči otcovi maloletej na základe zmeny pomerov maloletej od situácie, kedy podávala prvotný návrh na začatie konania. Žiadala odvolací súd, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Otec ani kolízny opatrovník maloletej sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

5. Podľa § 395 ods. 1 CMP, ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 395 ods. 2 CMP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že sa jedná o konanie začaté pred nadobudnutím účinnosti CMP (t.j. 01.07.2016), v súvislosti s § 395 ods. 1 CMP vo veci ďalej konal a rozhodoval podľa CMP, pričom právne účinky všetkých úkonov vykonaných pred účinnosťou tohto zákona zostávajú zachované. Ďalej po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému bol opravný prípustný (§ 357 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 378 ods. 1 CSP v spojení s § 177 ods. 2 písm. c/ CSP) preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu danom § 379 CSP a § 380 CSP, ktoré podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP bez ďalšieho zrušil.

9. Podľa § 81 O.s.p., aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia alebo držania v ústave zdravotníckej starostlivosti, konanie o spôsobilosti na právne úkony, opatrovnícke konanie, konanie o vyhlásenie za mŕtveho, konanie o dedičstve a ďalšie konania, kde to pripúšťa zákon.

10. Podľa § 153 ods. 2 O.s.p., súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

11. Oproti procesnej úprave sporových konaní, v ktorých sa konanie začína zásadne na návrh, v mimosporových konaniach súd disponuje možnosťou začať konanie aj bez návrhu niektorého z účastníkov. Jedná sa prevažne o situácie, kedy je podľa úvahy súdu potrebné súdnym rozhodnutím upraviť určitú právnu otázku. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, v danom prípade konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností (§ 111 písm. b/ CMP) a konanie o výžive maloletého (§ 111 písm. c/ CMP), sa v zmysle platnej právnej úpravy, Civilného mimosporového konania, považujú za konania, ktoré možno začať aj bez návrhu. Rovnako boli konania vo veciach starostlivosti o maloletých upravené aj za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, kedy boli návrhy matky na začatie konania podané (§ 81 O.s.p.).

12. V konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd v zmysle § 153 ods. 2 O.s.p. (v súčasnej dobe § 40 CMP) disponuje možnosťou prekročenia podaných návrhov účastníkov konania a môže prisúdiť viac, než čoho sa podaným návrhom na začatie konania domáhajú. Ide o odraz princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy a v tomto smere neplatí zásada ne ultra petitem, teda, že súd nie je pri svojom rozhodovaní viazaný návrhmi účastníkov. Súd totiž v takomto prípade z vlastnej iniciatívy skúma skutočný stav, navrhuje dôkazy a vo veci meritorne rozhoduje bez ohľadu na účastníkom navrhovaný petit vyplývajúci z podania. Na rozdiel od sporových konaní, v ktorých je súd viazaný zásadou kontradiktórnosti, hodnotí dôkazy predložené spornými stranami a zisťuje skutkový stav tak, ako mu je stranami sporu predkladaný, v mimosporových konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd aj z vlastnej iniciatívy navrhuje a vykonáva dôkazy, na základe ktorých zisťuje skutočný stav, ktorý nie je principiálne viazaný len na tvrdenia a dôkazy predkladané účastníkmi konania.

13. V danom prípade okresný súd rozhodol o zastavení konania pod sp. zn. 6P/103/2016 na základe lustrácie vykonanej dňa 09.05.2016, ktorou bolo zistené, že na Okresnom súde Martin je už medzi rovnakými účastníkmi konania vedené konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a o určení výživného, t.j. o rovnakom predmete konania. Návrh na začatie konania podaný matkou neskôr, odlišný od skoršie podaného návrhu na začatie konania len určením výšky výživného odôvodnenou zmenou osobných pomerov na strane maloletej od času skôr podaného návrhu, nemal súd posúdiť ako návrh na začatie nového konania pod novou spisovou značkou a následne toto konanie zastaviť pre prekážku litispendencie v zmysle § 159 CSP. Súd mal v danom prípade ďalšie podanie matky označené ako návrh na začatie konania považovať za podanie, ktorým matka do konania uvádza nové skutočnosti pre rozhodnutie v skôr začatej veci. Úlohou súdu bolo zažurnalizovať takéto podania do súdneho spisu pod sp. zn. 19P/257/2015, ktorým by sa súd ďalej zaoberal podľa procesných pravidiel a zásad vedenia mimosporových konaní, ktoré možno začať aj bez návrhu. Obdobný postup bolo potrebné použiť aj v prípade, kedy sa o duplicitne vedenom konaní dozvedel súd až na základe lustrácie vedených súdnych spisov.

14. S prihliadnutím na situáciu, kedy konanie pod sp. zn. 6P/103/2016 nemalo byť vedené ako samostatné konanie a nemohlo dôjsť k jeho zastaveniu pre prekážku litispendencie, odvolací súd preto uznesenie súdu prvej inštancie bez ďalšieho zrušil.

15. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)